

Aan de Voorzitter der Staten
L.G. Smith Blvd. 72
ALHIER

Uw kenmerk:

Onderwerp: ontwerp-Landsverordening tot wijziging van de Landsverordening van 20 december 2023 tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2024 en van de Landsverordening van 15 februari 2024 tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2024

Ons kenmerk: OMR.W520/24

Oranjestad, 12 DEC 2024

Hierbij doen wij u toekomen een nota van wijziging inzake bovenvermeld ontwerp.

De minister van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie,
Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening, *ca.*

De minister van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling,

De minister van Onderwijs en Sport,

A large, stylized handwritten signature in blue ink, featuring a prominent loop at the beginning and a long, sweeping horizontal stroke extending to the right.

De minister van Justitie en Sociale Zaken,

A small, compact handwritten signature in blue ink, consisting of several sharp, angular strokes.

De minister van Financiën en Cultuur,

A stylized handwritten signature in blue ink, featuring a large, open loop on the left and a series of connected, fluid strokes.

LANDSVERORDENING tot wijziging van de Landsverordening van 20 december 2023 tot vaststelling van de begrotingen van de ministeries van het Land voor het dienstjaar 2024 en van de Landsverordening van 15 februari 2024 tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2024

NOTA VAN WIJZIGING:

Het ontwerp wordt gewijzigd als volgt:

- A de in artikel I, onderdeel A, ten 1°, opgenomen exploitatierekening van de begrotingsstaat wordt vervangen door de navolgende exploitatierekening:

I] Exploitatierekening:

MIDDELEN (in AFL. 1000)

		Ministerie							
	Totaal	AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	FIC
Directe belastingen	656,950	-	-	-	-	-	-	-	656,950
Indirecte belastingen	826,225	15	-	-	-	-	-	-	826,210
Retributies, leges & rechten	22,855	7,559	1,175	1,475	5,418	6,000	115	1,112	1
Rechten, boeten & overig	49,466	2,840	4,804	12,512	7,300	315	225	6,470	15,000
Rente	312	-	-	-	-	-	-	-	312
Niet-belastingopbrengsten	226,953	53,542	-	3,451	43,050	15,699	916	264	110,031
Landsbedrijven & fondsen	4,848	4,848	-	-	-	-	-	-	-
Overige ontvangsten	74,124	24	12	15	15	15	15	13	74,015
Totaal:	1,861,733	68,828	5,991	17,453	55,783	22,029	1,271	7,859	1,682,519

KOSTEN (in AFL. 1000)

		Ministerie							
	Totaal	AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	FIC
Personeelslasten	481,450	67,822	18,443	13,727	19,494	20,034	104,052	169,852	68,026
Goederen & diensten	226,135	34,210	32,133	7,264	14,757	7,520	29,120	61,024	40,108
Rente	316,070	-	-	-	-	-	-	-	316,070
Subsidie	244,931	-	41,702	(0)	5,859	-	162,500	27,043	7,827
Overdrachten	180,686	3,717	22	3,146	222	-	431	55,895	117,253
Bijdragen & afschrijvingen	189,472	127,333	1,147	513	43,599	1,469	4,472	5,034	5,905
Totaal:	1,638,745	233,082	93,447	24,650	83,931	29,023	300,575	318,848	555,189

Exploitatiesaldo: 222,988

Noot: calculatie exploitatiesaldo is totale middelen minus totale kosten

- B de in artikel I, onderdeel A, ten 2°, opgenomen kapitaalrekening van de begrotingsstaat wordt vervangen door de navolgende kapitaalrekening:

II] Kapitaalrekening:

FINANCIERINGSMIDDELEN (in AFL. 1000)

		Ministerie							
	Totaal	AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	FIC
Verkoop grond en onroerende goederen	10	10	-	-	-	-	-	-	-
Lokale kredietaflossing	6,134	-	-	-	-	-	-	-	6,134
Vrijgekomen afschrijvingen	34,072	-	-	-	-	-	-	-	34,072
Totaal:	40,216	10	-	-	-	-	-	-	40,206

KAPITAALUITGAVEN (in AFL. 1000)

	Totaal	Ministerie							
		AZIOIRO	TINO	ECDO	T&V	AEI	O&S	J&S	FIC
Investeringen	66,119	27,981	10,986	2,696	5,441	4,204	5,725	7,958	1,128
Lokale vermogensoverdrachten	4,400	600	-	3,800	-	-	-	-	-
Lokale kredietverlening	20,000	-	-	-	-	-	-	-	20,000
Totaal:	90,519	28,581	10,986	6,496	5,441	4,204	5,725	7,958	21,128

Kapitaalsaldo: (50,303)

Noot: calculatie kapitaalsaldo is totale financieringsmiddelen minus totale kapitaaluitgaven.

Legenda

- 1 AZIOIRO Ministerie van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijk Ordening
- 2 TINO Ministerie van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderenzaken
- 3 ECDO Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling
- 4 T&V Ministerie van Toerisme en Volksgezondheid
- 5 AEI Ministerie van Arbeid, Energie en Integratie
- 6 O&S Ministerie van Onderwijs en Sport
- 7 J&S Ministerie van Justitie en Sociale Zaken
- 8 FIC Ministerie van Financiën en Cultuur

C de in artikel I, onderdeel B, opgenomen financieringsstaat van de begrotingsstaat wordt vervangen door de navolgende financieringsstaat:

III] Financieringsstaat:**FINANCIERINGSSALDO** (in AFL. 1000)

	Saldo/behoefte
Financieringssaldo	172,685
Aflossingen	(567,661)
Financieringsbehoefte [art. 2]	(394,976)
Financieringssaldo uitgedrukt in BBP%	2.3%

BBP 2024: AFL 7408.00 miljoen cf. behoedzaam scenario

D in artikel II, onderdeel C, wordt het bedrag '31.000.400' vervangen door '33.530.400';

E in artikel II, onderdeel D, wordt het bedrag '46.787.700' vervangen door '49.317.700'.

TOELICHTING

Sinds het uitbrengen van de Najaarsnota en de daarbij behorende concept tweede suppletoire begroting voor het dienstjaar 2024 aan het einde van de derde kwartaal, hebben zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan die via de onderhavige nota van wijziging aan de Staten voorgelegd dienen te worden. Deze nota van wijziging brengt enkele benodigde wijzigingen aan in de Landsbegroting 2024 (vide onderdelen A, B en C) alsmede in de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2024 (vide onderdelen D en E). Onderdelen A, B en C van deze nota van wijziging, betreffen het opnieuw vaststellen van de exploitatierekening, kapitaalrekening en de financieringsstaat van de Landsbegroting 2024. Onderdelen D en E van deze nota van wijziging, betreffen wijzigingen van de afzonderlijke begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2024, waarbij enkele bijstellingen worden verwerkt worden.

Het betreft ten eerste de opvoering van een aantal Landspakketprojecten, die in het vierde kwartaal goedkeuring van Nederland hebben gekregen om uitgevoerd te worden en zijn door Nederland de benodigde middelen daarvoor overgemaakt. Het gaat om de volgende twee projecten:

- Thema E: Economische hervormingen: Uitvoering aanpassing vestigingsverordening ad. Afl. 99.000,- en Onderzoek Commerciële kasteelt ad. Afl. 207.400,-; en
- Thema G: Onderwijs: Kengetallen registratiesysteem ad. Afl. 203.300,-.

Daarnaast is ook gebleken dat bij een aantal ministeries een aantal beleidsmatige verschuivingen noodzakelijk zijn ter waarborging van een efficiënte uitvoering.

- Met name bij het ministerie van algemene zaken voor wat betreft de vervroegde verkiezingen, maar ook noodkosten voor het treffen van maatregelen ter voorkoming en beperking van schade aan de weginfrastructuur die zijn veroorzaakt na hevige regenval.
- Bij het ministerie van economische zaken onder andere ter dekking van nodige overdrachten aan de Freezone Aruba N.V.
- Bij het ministerie van justitie en sociale zaken in verband met extra kosten bij fase 3 van de renovatie van het gebouw van de Directie Sociale Zaken.
- Voor het ministerie van financiën betreffen het subsidies ten behoeve van de renovatie van het gebouw van de Schouwburg (Cas di Cultura) en gelet op waargenomen realisatietendens bij de middelen, is een bijstelling van de ramingen op zijn plaats om de ramingen actueel en realistisch te houden.

Het eerder gepresenteerde financieringssaldo in het concept van de tweede suppletoire begroting 2024, zal na goedkeuring van deze nota van wijziging door de Staten, verbeterd worden naar circa Afl. 173 miljoen, oftewel 2.3% van het bbp. De extra ruimte zal ingezet worden ter verdere verlaging van de schuld van het Land, aangezien alle investeringsaanvragen reeds opgevoerd zijn.

In het onderdeel toelichting per wijziging bij de ministeries, volgt per ministerie nog een nadere toelichting op de vormgeving van de hiervoor genoemde wijzigingen. In de toelichting Dienst Openbare Werken volgt een nadere toelichting over de benodigde wijzigingen van de afzonderlijke begroting (2024) van de Dienst Openbare Werken.

TOELICHTING PER WIJZIGING BIJ DE MINISTERIES

Ministerie van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening

Kosten

Goederen en diensten

Deels van de voorbereidingskosten van de vervroegde verkiezingen zijn door middel van overheveling(en) naar desbetreffende posten opgevoerd. Gezien deze niet toereikend is, wordt Afl. 300.000,- op de post Overige kosten van de kostenplaats Overige AZIOIRO opgevoerd. De dekking komt vanuit de onder uitputting van de post Duurte-toeslag pensioenen.

Overdrachten

De raming van de post Duurtetoeslag pensioenen is bovenmatig en wordt met Afl. 300.000,- naar beneden toe bijgesteld. Dit verschil wordt ten behoeve van de voorbereidingskosten van de verkiezingen aangewend.

Bijdragen en afschrijvingen

In verband met de recente hevige regenval met alle gevolgen van dien voor de weginfrastructuur, heeft het landsbedrijf Dienst Openbare Werken de nodige noodkosten gemaakt voor het treffen van maatregelen ter voorkoming en beperking van schade die rechtstreeks en onmiddellijk gevolg is van de hevige regenval vooruitlopend op de behandeling van de tweede suppletoire begroting 2024, waarmee dientengevolge de raming voor het meerjarige wegenonderhoudsplan vertraging heeft gelopen. Hierdoor wordt de raming ten behoeve van het meerjarige wegenonderhoudsplan met Afl. 2.530.000,- naar beneden toe bijgesteld en de voeding ten behoeve van Dienst Openbare Werken wordt incidenteel bijgevuld.

Middelen**Niet-belastingopbrengsten**

Op basis van voorlopige realisatiecijfers van 2024 wordt de raming van Erfpachten van de Directie Infrastructuur en Planning met Afl. 4.5 miljoen bijgesteld.

Kapitaaluitgaven**Investeringsen**

In verband met de recente hevige regenval en de negatieve gevolgen daarvan voor de weginfrastructuur, wordt de raming ten behoeve van het meerjarige wegenonderhoudsplan van de Dienst Openbare Werken met Afl. 2.530.000,- naar beneden toe bijgesteld. Zodoende wordt de voeding van de Dienst Openbare Werken met hetzelfde bedrag verhoogd ten behoeve van de reeds voorgeschoten noodkosten omwille van de weginfrastructuur.

Ministerie van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling**Kosten****Goederen en diensten**

De Landspakket projecten "Uitvoering aanpassing vestigingsverordening" ten bedrage van Afl. 99.000,- en "Onderzoek Commerciële kasteelt" ten bedrage van Afl. 207.400,- worden opgevoerd. Daarnaast wordt van het bureau van de minister Afl. 60.000,- verlaagd ter gedeeltelijke dekking voor additionele overdracht aan Freezone Aruba N.V. (FZA).

Overdrachten

Voor FZA wordt additioneel Afl. 560.000,- opgevoerd ter dekking van noodzakelijke betaling van achterstallige openstaande verplichtingen van FZA.

Middelen**Niet-belastingopbrengsten**

De ontvangen middelen van Nederland voor de Landspakket projecten "Uitvoering aanpassing vestigingsverordening" ten bedrage van Afl. 99.000,- en "Onderzoek Commerciële kasteelt" ten bedrage van Afl. 207.400,- worden opgevoerd.

Kapitaaluitgaven**Investeringsen**

Van de centrale investeringspost wordt Afl. 500.000,- verlaagd ter gedeeltelijk dekking voor additionele overdracht aan FZA.

Ministerie van Onderwijs en Sport

Kosten

Goederen en diensten

In verband met het project vanuit het Landspakket "Kengetallen Registratiesysteem" wordt Afl. 203.300,- opgevoerd.

Middelen

Niet-belastingopbrengsten

De ontvangen middelen van Nederland voor het project van het Landspakket "Kengetallen Registratiesysteem" ten bedrage van Afl. 203.300,- wordt opgevoerd.

Ministerie van Justitie en Sociale Zaken

Kosten

Goederen en diensten

In verband met het project van het Landspakket "Ondermijning (bestuurlijk)" wordt Afl. 263.500,- opgevoerd. Deels van de raming ad Afl. 123.300,- van de post Onderhoud gebouwen onder Directie Sociale Zaken, wordt naar investeringen verschoven ten behoeve van de extra kosten van de renovatie van het gebouw van de Directie Sociale Zaken fase 3.

Middelen

Niet-belastingopbrengsten

De reeds ontvangen middelen ad Afl. 263.500,- ten behoeve van het project van het Landspakket "Ondermijning (bestuurlijk)" wordt alsnog geraamd.

Kapitaaluitgaven

Investeringen

In verband met de extra kosten van de renovatie van het gebouw van de Directie Sociale Zaken fase 3, zijn er middelen ad Afl. 123.300,- vanuit de post Onderhoud gebouwen onder Directie Sociale Zaken verschoven.

Ministerie van Financiën en Cultuur

Kosten

Goederen en diensten

De raming van de bankkosten is bovenmatig en wordt met Afl. 450.000,- naar beneden toe bijgesteld. Het verschil wordt ten behoeve van de renovatie van het gebouw van de schouwburg Cas di Cultura (subsidies) aangewend.

Subsidies

De post projectsubsidie onder Directie Cultuur wordt met Afl. 450.000.- aangevuld ten behoeve van de renovatie van het gebouw van de Schouwburg (Cas di Cultura). De dekking komt vanuit de onder uitputting van de bankkosten.

Middelen

Directe belastingen

Gelet op de huidige waargenomen realisatietendens wordt de raming van deze middelen met Afl. 20.7 miljoen naar boven bijgesteld.

Indirecte belastingen

Gelet op de huidige waargenomen realisatietendens wordt de raming van deze middelen met Afl. 20.2 miljoen naar boven bijgesteld.

Rechten, boeten & overig

Gelet op de huidige waargenomen realisatietendens wordt de raming van deze middelen met Afl. 2.0 miljoen naar boven bijgesteld.

Niet-belastingopbrengsten

Gelet op de huidige waargenomen realisatietendens wordt de raming van deze middelen met Afl. 1.0 miljoen naar beneden bijgesteld.

Overige ontvangsten

Gelet op de huidige waargenomen realisatietendens wordt de raming van deze middelen met Afl. 6.0 miljoen naar boven bijgesteld.

TOELICHTING DIENST OPENBARE WERKEN

Onderdelen D en E, van deze nota van wijziging, wijzigen enkele posten van de Landsverordening van 15 februari 2024 (AB 2024 no. 5) tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 2024. In verband met de recente zware regenval met alle gevolgen van dien voor de weginfrastructuur, heeft het landsbedrijf Dienst Openbare Werken de nodige kosten gemaakt voor het treffen van maatregelen ter voorkoming of beperking van schade en vooruitlopend op de behandeling van de tweede suppletoire begroting 2024 waarbij de raming voor het meerjarige wegenonderhoudsplan vertraging heeft opgelopen. Zowel de post 4300 Goederen en diensten, als de post 8810 Landsbedrijven en fondsen, worden met Afl. 2.530.000,- elk incidenteel bijgevuld. In de Landsbegroting is de voeding ten behoeve van Dienst Openbare Werken met hetzelfde bedrag bijgevuld. De dekking hiervan komt vanuit het meerjarige wegenonderhoudsplan DOW (investering).

De minister van Algemene Zaken, Innovatie, Overheidsorganisatie, Infrastructuur en Ruimtelijke Ordening, .

De minister van Economische Zaken, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling,

De minister van Onderwijs en Sport,

De minister van Justitie en Sociale Zaken,

De minister van Financiën en Cultuur,

